

Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäjille,

Opetus- ja kulttuuriministeriön ehdotus Ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun OKM:n asetuksen (1244/2020) 24 §:n muuttamisesta

Tässä tiedotteessa kerrotaan opetus- ja kulttuuriministeriön valmistelemasta muutoksesta asetukseen ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista (1244/2020). Muutosehdotus koskee asetuksen 24 § 3 momenttia, jossa säädettäisiin säännösten soveltamisen voimaantulosta siten, että osa-aikaisen työpaikalla tapahtuvan osaamisen hankkimisen osalta asetuksen työelämäpalautetta koskevaa säännöstä sovellettaisiin ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2025 rahoitusta.

Asetusmuutoksella siirrettäisiin koulutuksen järjestäjien eHOKS-rekisteriin tallentaman työpaikkajakson osa-aikaisuustiedon käyttöä vaikuttavuusrahoituksen laskennassa kahdella vuodella. Opetus- ja kulttuuriministeriö on 19.10.2022 lähettänyt muutosehdotuksen keskeisille sidosryhmille lausunnolle, jonka määräaika on 16.11.2022. Tavoitteena on, että asetus tulisi voimaan 1.12.2022, jolloin vuoden 2023 vaikuttavuusrahoituksen laskennassa toimittaisiin ehdotuksen mukaisesti.

Tiedotteen ruotsinkielinen versio on käännettävänä ja lähetetään mahdollisimman pian erikseen.

Esityksen sisältö

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (1244/2020) 23 §:n 1 momentin mukaan työelämäpalautteen perusteella jaettavasta vaikuttavuusrahoituksesta 1/4 myönnetään työpaikkakyselyn perusteella ja 3/4 työpaikkaohjaajakyselyn perusteella.

Mainitun pykälän 2 momentin mukaan kunkin vastauksen pistemäärä kerrotaan kyseisen vastauksen kohdejoukkona olevien työpaikkajaksojen kestolla päivinä. Jos opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa on sovittu, että opiskelija ei ole hankkimassa osaamista työpaikalla kaikkina osaamisen hankkimisjaksoon kuuluvina säännönmukaisina opiskelupäivinä, otetaan huomioon vain työpaikalla hankittavan osaamisen osuus säännönmukaisista opiskelupäivistä. Työpaikalla hankittavan osaamisen osuutta määriteltäessä säännönmukaiseen opiskeluviikkoon katsotaan kuuluvaksi viisi opiskelupäivää.

Asetuksen 24 §:n 3 momentin mukaista voimaantulosäännöstä ehdotetaan muutettavan siten, että osa-aikaisen työpaikalla tapahtuvan osaamisen hankkimisen osalta asetuksen työelämäpalautetta koskevaa säännöstä

sovellettaisiin voimassa olevasta voimaantulosäännöksestä poiketen ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2025 rahoitusta. Osa-aikaisuudella tarkoitettaisiin asetuksen 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua tilannetta, jossa opiskelija ei ole hankkimassa osaamista työpaikalla kaikkina osaamisen hankkimisjaksoon kuuluvina säännönmukaisina opiskelupäivinä.

Taustaa

Valtakunnallisen työelämäpalautteen kerääminen aloitettiin 1.7.2021, josta alkaen työpaikkaohjaajakysely on lähetetty enintään kaksi kertaa kuukaudessa niille työpaikoille, joissa edeltävän kahden viikon aikana on päättynyt opiskelijan oppisopimukseen tai koulutusopimukseen perustuva työpaikkajakso. Työpaikkakysely lähetetään kaksi kertaa vuodessa työpaikoille, joissa on edeltävän puolen vuoden aikana ohjattu opiskelijoita oppisopimukseen tai koulutusopimukseen perustuen. Työpaikkakyselyllä palautetta on kerätty tammikuusta 2022 alkaen.

Palautteen keräämistä varten Opetushallitus muodostaa vastauslinkit automaattisesti koulutuksen järjestäjien Koski ja eHOKS -rekistereihin tallentamien opiskelijakohtaisten tietojen perusteella. Tietojen tallentaminen valtakunnallisiin rekistereihin ja tietojen käyttö perustuu lakiin valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017), valtioneuvoston asetukseen ammatillisesta koulutuksesta (673/2017) ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseen ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista (1244/2020). Vaikuttavuusrahoituksen laskennassa tarvittava työelämäpalautteen tietopohja saadaan suoraan valtakunnallisista tietovarannoista, erillistä kyselyä koulutuksen järjestäjille ei enää tehdä.

Työelämäpalautteen perusteella koulutuksen järjestäjille jaettavan vaikuttavuusrahoituksen laskenta perustuu koulutuksen järjestäjien eHOKS-rekisteriin tallentamiin opiskelijakohtaisiin tietoihin osaamisen hankkimisesta ja sen ajoittumisesta. Kun osaamista hankitaan työpaikalla, eHOKS-rekisteriin tallennetaan tutkinnon osittain työpaikkajakset ja niiden alkamis- ja päättymispäivämäärät. Työpaikkajaksojen yhteyteen koulutuksen järjestäjä tallentaa tiedon osa-aikaisuudesta, jos opiskelija ei hanki työpaikalla osaamista kaikkina osaamisen hankkimisjaksoon kuuluvina säännönmukaisina opiskelupäivinä. Säännönmukaiseen opiskeluviikkoon katsotaan kuuluvaksi viisi opiskelupäivää. Osa-aikaisuustieto tallennetaan eHOKS-rekisteriin vain työpaikkajaksoille, ei muissa oppimisympäristöissä hankittavalle osaamiselle.

Työpaikkajakson osa-aikaisuustiedon tallennustilanne eHOKS-rekisterissä

Työpaikkajakson osa-aikaisuustieto on ollut päivitettävä tieto 1.7.2021 alkaen. Tiedon tallennustapaa muutettiin koulutuksen järjestäjiltä saadun palautteen perusteella ja uusi tapa ohjeistettiin 16.12.2021. Tallennusta kevennettiin siten, että koulutuksen järjestäjän ei tarvitse huomioida osa-aikaisuustietoa tallentaessaan mahdollisten useampien työpaikkajaksojen yhtäaikaista, vaan Opetushallitus kehittää omaa järjestelmäänsä tekemään laskentaa. Osa-aikaisuustieto on tullut tallentaa tarvittaessa kaikkiin työpaikkajaksoihin, joiden

päättymispäivämäärä oli rahoituskaudella 1.7.2021–30.6.2022. Koulutuksen järjestäjillä oli mahdollisuus tehdä tietoihin korjauksia takautuvasti 30.9.2022 asti.

Tietopohjaa tarkistaessaan Opetushallitus havaitsi, että rahoituskaudella 1.7.2021–30.6.2022 osa-aikaisuustieto on tallennettu 24 %:iin kaikista työpaikkajaksoista. Rahoituskauden työpaikkajaksojen kokonaismäärä on yhteensä 310 444 kappaletta. Koulutuksen järjestäjistä 57 järjestäjää (43 %) oli tallentanut osa-aikaisuustietoja alle 10 %:iin työpaikkajaksojaan. Näiden järjestäjien osa-aikaisuustietoa sisältämättömien työpaikkajaksojen määrä oli yhteensä 114 119 kpl. Kaiken kaikkiaan osa-aikaisuustietoa ei sisältänyt 237 438 työpaikkajaksoa. Kattavasti eli yli 90 %:iin työpaikkajaksojaan osa-aikaisuustiedon tallentaneiden järjestäjien määrä oli 19 kappaletta ja näiden järjestäjien työpaikkajaksojen määrä oli yhteensä 22 182 kpl.

Yleisesti oppisopimuskoulutuksessa työpaikkajakson osa-aikaisuus vaihtelee välillä 60–100 %, koska muualla kuin työpaikalla tapahtuva osaamisen hankkiminen on pienehkö osa osaamisen hankkimiseen käytetyistä päivistä. Koulutussopimuksissa työpaikalla tapahtuva osaamisen hankkiminen voidaan käytännössä sopia osa-aikaisemmaksi suuremmalla vaihteluvälillä eli yleisemmin 20–100 %:iin käytetyistä osaamisen hankkimisen päivistä. (100 % tarkoittaa säännömukaista opiskelua työpaikalla, johon ei sisälly osa-aikaisuutta).

Muutosehdotuksen perusteena koulutuksen järjestäjien yhdenvertaisuus

Voimaantulosäännöstä esitetään muutettavaksi, koska kaikki koulutuksen järjestäjät eivät ole saaneet tallennettua yhdenmukaisesti työelämäpalautteen rahoituksessa käytettäviä osa-aikaisuustietojaan Opetushallituksen eHOKS-rekisteriin siten, että palautetta voisi hyödyntää vuoden 2023 rahoituksessa. Keskeinen syy tähän on ollut tietojärjestelmissä olleet puutteet. Lisäksi Opetushallituksen eHOKS-rekisterissä ei ole ollut valmiutta varmistaa, että kaikkien järjestäjien osalta tarvittavat tietojen siirrot olisi tehty yhdenmukaisesti.

Työpaikkajakson osa-aikaisuus vähentää rahoituksen perusteena käytettävien työpaikkajaksojen päivien määrää. Tämän vuoksi sellainen järjestäjä, jolla tosiasiallisesti on osa-aikaisia työpaikkajaksoja, mutta jonka osa-aikaisuustietoja ei ole tallentuneet ollenkaan tai vain puutteellisesti eHOKS-rekisteriin, hyötyisi puutteellista tiedoista verrattuna niihin, jotka ovat tallentaneet oikein osa-aikaiset työpaikkajaksonsa. Työelämäpalautteen perusteella tuleva rahoitus jakautuisi yhdenvertaisesti koulutuksen järjestäjille, kun virheellinen osa-aikaisuustieto jäisi kokonaan ja kaikkien osalta huomioimatta varainhoitovuosien 2023 ja 2024 rahoituksen laskennassa.

Vuosien 2023 ja 2024 rahoituksessa käytettävä tietopohja

Vuoden 2023 rahoituksessa käytettäisiin tiedonkeruuajanjakson 1.7.2021–30.6.2022 palautetietoja ja vuoden 2024 rahoituksessa ajanjakson 1.7.2022–30.6.2023 tietoja.

Vuoden 2023 osalta rahoituksessa käytettävä tiedonkeruujanjakso on jo päättynyt eikä osa-aikaisuustietoja voida enää jälkikäteen saada luotettavasti kerättyä. Varainhoitovuoden 2024 osalta tiedonkeruu on jo menossa, eikä ole valmiutta varmistaa takautuvasti, että kaikkien järjestäjien tiedonkeruujanjakson 1.7.2022 - 30.6.2023 tiedonsiirrot toteutuisivat yhdenmukaisesti.

Opetushallituksen eHOKS-rekisteriä kehitetään siten, että varainhoitovuoden 2025 tiedonkeruujakson alkaessa 1.7.2023 eHOKS-rekisteriin on tehty tarvittavat muutokset tiedon laadun ja kattavuuden varmistamiseksi.

Webinaari palautejärjestelmien ajankohtaisista asioista koulutuksen järjestäjille

Koulutuksen järjestäjien palautejärjestelmistä vastaaville ja niistä kiinnostuneille sekä eHOKS- ja Arvo-palvelun vastuukäyttäjille järjestetään webinaari, jossa käsitellään palautejärjestelmien ajankohtaisia asioita. Webinaareissa on mahdollisuus esittää kysymyksiä. Kaikkien webinaarien esitysmateriaalit julkaistaan Arvo-järjestelmän wikisivustolla.

Seuraava webinaari järjestetään keskiviikkona 23.11.2022 klo 13-15. Ennakoilmoittautumista ei tarvita. Lisätietoa ja osallistumislinkki (Teams) oph.fi-sivuilla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillisen-koulutuksen-tyoelamapalaute>

Lausuntopyyntö

Lausuntopyyntö on nähtävissä [lausuntopalvelussa](#).

Lisätiedot

Asetusmuutosta koskevat lisätiedot opetusneuvos Kari Korhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö, kari.korhonen@gov.fi

Vaikuttavuusrahoituksen laskentaa koskevat koulutuksen järjestäjäkohtaiset lisätiedot erityisasiantuntija Seppo Hänninen, Opetushallitus, seppo.hanninen@oph.fi

Ohjeita

Tietoa Arvo- ja eHOKS-järjestelmien kehittämisen ajankohtaisista asioista, ohjeita ja UKK-palsta löytyvät kaikille avoimilta wikisivustoilta:
[Arvon wikisivusto](#) > Amispalaute ja Työelämäpalaute
[eHOKSin wikisivusto](#)

Asiakaspalveluosoitteet:

Palautejärjestelmä ja palautekyselyt: arvokyselyt@oph.fi

eHOKS ja vastauslinkkien automaattinen lähettäminen: ehoks@opintopolku.fi

Arvo-palveluun liittyvät tekniset kysymykset: arvo@csc.fi

Opintohallintojärjestelmiin liittyvissä asioissa ohjeistaa kyseinen toimittaja.

Ystävällisin terveisin,

Opetushallitus

Arvo-neuvonta ja eHOKS-neuvonta